

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske slovence.
PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

CENA NOVIN JE:

Za domače, če jih več	Za amerikance, če jih več
vkup hodi 2 K,	vkup hodi 4 K 20 f,
če samo edne 3 K,	če samo edne 5 K 40 f,
Cena vsakoga falata domá je 4 filere; v Ameriki 10 filerov.	

Dobijo se
v Čerensovcih pri **KLEKL**
JOŽEFI plebanoši v pokoji.
Cserföld, Zalamegye.

Na té naslov se naj pošilajo: naroč
nina, glási i dári za Novine. Vsak pa
naj podpiše svoje imé, ki kaj novi-
nam naznánja.

Nedela po Risálih šesta.

„Velika vnožina je bila z Jezušom.“
(Marko VIII. 1.)

Dosta lüdi má Jezuš okoli sebe, kda njim trebe pomoči. Lačni so i vse ga osiplejo, teliko jih je privrelo k njemi. — Gda pa Jezusi trebe pomoč, proti njemi so skoro vsi, i samo malo se jih ga drži. Kda Jezuš potrebüje naše trpljenje, ka bi ž njim pomagao šteroga mirajočega dūšo rešiti večne pogübe, koga povrnoti, nas rod iz vic rešiti — kak malo jih má, ki v to njegovo volo privolijo. Ali če srečo, zdravje, bogastvo trebe prositi, so včasi milijoni pri dverah njegovoga Srca.

„Milo mi je nad vnožinov“ — pravi gládnomi lüdstvi. Pomilijo se njemi ár smileno Srcé má. Trdo, skopo, nevoščeno srcé ne pozna súz, zvüh če se bližnjemi bole godi, kak njemi. Pomilijo se pa njemi „ár že tri dni trpijo z menom“. Jezušovo Srcé gene nájhitrej tista dūša na smilenje, štera dobrovolno i stanovitno trpi. „Z daleka so prišli i pomenjkajo na poti“. Tak je zagovárja. Te zágovor dobijo pri njem grešniki tüdi. Grešnik je daleč prišo: z nébe v pekel, trüden je postao na toj poti, trebe ga pomoči, zato pa njemi da krüh dūševen, svéto obhajilo to smileno Srcé, kak je dalo telovnoga lačnim jezeram denešnjega evangelija. „Grešniki v mojem Srci smilenja vretino i nezmerno morje nájdejo“ je pravo sam Bl. Margeti.

„I vzmši sedem krühov i hválovavši, one je blagoslovo“. To je, Jezuš je molo pred jestvinov. Zgléd nam je dao, naj se od živine ločimo, štera ne ve moliti. Koga je sram za Boži dar se zahvaliti, ga je ne vreden. „I dao je svojim vučnikom.“ Vučniki so razdelili krüh, krüh čüden, šteri kakstéč ga je malo bilo, je li jezere na-

sito. To pa záto, naj sprevidimo, ka samo vučniki, dühovniki majo oblást krüh čüden, oltársko Svestvo deliti, šteri krüh je tüdi máli, pa vendar nahráni milijone dūš.

Jezušovi vučniki delijo krüh, vživa ga pa lüdstvo njemi verno. Glejte, sovražnika Jezušovoga ne ga tü. Ki sovraži obhajilo, krüh z oltára, je dühovnik, ali svecki človek, je ne vučnik i vernik Jezusov, neprijátel njegov je.

„I nábrali so z ostanjenoga drobtinja sedem košárov.“ Jezuš je zapovedao to nabrati, naj nas vči, da smo dužni na „boži dár“ paziti, ka ne prejde. Keliko siromákov gladüje po sveti, keliko sirotinske decé si nema kaj v zobe djati, keliko vünolečenih poganskih novorojenčkov bi misijonarje lahko odgojili za Jezúša, pa jih ne morejo, záto ka nemajo kaj jesti. Pa za njihovo pomoč jezero-jezerkrát bi nam samo drobtinje trbelo darüvati, tisto jestvino, i pitvino, stera se tá zlüča, tá zlijé po krémáh, gostijah ali drugih málah. Če bi tisto sirota dobila, kaj pod gorspijé, po dvori zagnili, keliko milošč bi meli mi, Jezuš pa veselja.

Lepa navada je pri slovincih, ka krüh küšnejo, če nakle spádne. To poštenjé pa obdržimo do vsakšega božega dara i ne dajmo ga zaprávlati nikde i po nikom. Tü posebno krémáre prosim, naj ne dájó vina po pijánci razlevati. Keliko káplic ga razlijé, teliko blagoslova od hiže odžené. Jezušov zgléd mejmo vsi pred očmi, ki drobtinje dá vküppobirati, i varčüjmo, šparajmo z tém najprostejšim darom tüdi. Ne pozabimo naime, da bo prišla za nas tüdi doba gláda i zéje v strašnom ognji vic-štera tem dugša bo, kem več smo po zapravlivosti sirotam Jezušovim odtrgnoli ne daj pa Bože, da bi večni bió té ogenj.

Krščanski navuk.

Razlaga na pitanje.

Kaj je odpústek? Časnih kaštig zbríšenjé. To je, ponjem se zbríšejo tiste kaštige, štere bi samo en čas i ne naveke mogli prestáti ali na tom sveti, ali pa v vicah. Večne kaštige so v pékli. Té se po krsti i spovedi odpústijo i nikdár po odpústkah.

Kaj je 300 dnéven odpústek? Inda sveta so krščeniki preveč veliko pokoro delali. Ob samom krühi i vodi so se postili, do krvavoga bičali, pred cerkvenimi, vráti gologlavni stáli v vročini i mrázi pa v cerkevidoče srčno prosili, naj molijo tam za njé. V toj velikoj pokori keliko kaštig so si v 300 dnévah prvi kristjáni dolzaslüzili, teliko se jih nam odpústi po 300 dnévnem odpústki. Če si zmislimo na Božo smilenost, na veliko pokoro stálih krščenikov i na molitve mantrnikov, ki so molili za njé, lahko trdimo, da so si v 300 dnévah vnogo več kaštig dolzaslüzili, kak bi je v 300 dnévah mi trpeti mogli.

Kaj je popolen odpústek? Vseh kaštig rešenje, štere bi na tom sveti, ali v vicah mogli prestáti. Ki jih deležen postáne, pride po smrti zraven v nebesa.

Je lahko popolne odpústke dobiti? Jáko težko. Ki si je šče pridobiti, ne sme meti niti do nájménjšega greha nagnenja v svojem srci.

Kaj sledi z toga? To, ka si moremo prizadevati, naj kem več odpústkov si správimo, ka nam vnogi te nikoliko kaštig le dolizbrišejo.

Šteri grehi pa slüzijo kaštige? Vsi, ešče ti nájménjši. 60, ali 70 let trpljenja v vicah si zaslüziti, kak nas vči razodenje svetnikov, je navadno. Po grehi se Bog razžali i čast se njemi vkradne. Razžalitev se njem popravi po spovedi, čast pa po trpljenji ali po odpústkah.

Smrt — Sprevod Franc Ferdinanda, bivšega trononaslednika i njegove žene, Hohenberg Zdenke vojvodinje.

V nedelo, 28-ga junija se je pelao trononaslednik z svojov ženov od svéte mese na varaško hišo v Sarajevi, v glavnom mestu Bosne-Hercegovine. Pelao se je na odprtom motoru. Pri nabrežje „Appel“ je naprejskočo Čabrinovič i bombo vrgo na auto. Nadvojvoda je mislo, da njemi kakši siromak molbenico lūčo, v šteroj kakši dār, ali pomiloščenje prosi i je roko vtégno po njej. Ali kda je ovaro ka je bomba, jo je vkraj porino, štera je na rob autoja spadnola, se tam odevdārila i našvan na zemlo zletela, motor je pa po svojoj poti dale šo. Naednok se samo zasliši strahovito gromljenje — bomba se je razpočila i sedemdesēt lūkenj naredila na drugom autoji, šteri se je pelao za trononaslednikom. Do dvajseti lūdi je ranjenih po njej, posebno Mericci polkovnik (Oberst, ezredes), ki v dobrenih ranah brščas bo mogo mreti. Ešče hiše so se poškodovale i sohe telegrafne so se podrle.

Naednok je henjao zdaj nadvojvodov auto, on je pa zvedavao, če bi bomba koga ranila.

Na varaškoj hiši.

V najlepšem redi i v najsijajnejšoj slavnosti so sprejeli tū trononaslednika z ženov. Ali pred pozdravom je ostro pitao varaškoga župana: gospod župan, vi z bombami sprijémate goste?

Žena trononaslednika je obiskala v varaškoj hiši tūdi tūrske gospé, z šterimi si je lūbeznivo pogovarjala. Za slovo njoj je vsaka roko kūšnola i Cengičova žena pravila: „Kak si lepa i lūbezniva, veliko radost si nam pripravila, pridi čem hitrej pá k nam!“

Nesreča.

Z varaške hiše se je trononaslednik pelao v vojaško bolnišnico, da bi spuno krščanske dužnosti lepi zgléd — pohoditi je nameno ponesrečene, štere

je bomba ranila. Stávlali so ga, naj ne ide — ali nej se je dao dolzgučati. Žena rávno tak ne. Proso jo je, naj ne ide ž njim, nego naj se nazaj povrne v vladarsko palačo. „Prosim te, drága Zdenka, povrni se taki nazaj v Ilidže i me tam počákaj!“ A Odgovorila je „Z tebov ostanem Franc. Ne ostavim te, tam hočem biti, kje si ti.“ Pelata se i na kúkli Franc-Jožefove vulice, zato ka je vulica vozka bila i vnogo naroda tūdi tam tiščalo, z motorom henjata.

V tom megnjenji *Princip* imenüvani dijak z revolvov strli vojvodo v šinjek, ga prestrli, i krugla leti v steno autoja, od štere se odbije i vojvodinji pri kučli v droba zleti. Ona je naime gorstanola, kda je vidila, ka je mož streljen, ga je obimnola i za šinjek držala.

Kda je mož ovarao, ka je streljen i ka se žena trūdi, naj z svojim lastnim telom ohrani njegovo življenje, njoj právi „Zdenka, Živi ti le za volo nájne decé“. — Komaj on to spregovori, že brez zavesti spadne ona njemi v krilo. Omedle tūdi on včasi. V Pár minutah sta oba mrtviva. Vojvodinja se je več ne otávila, trononaslednik je ešče ednok pregledno i zdehno „Bog, moj Bog“, zatém pa dūšo pūsto. Oba sta dobila zato med potjov pri miranji odvéo od ednoga jezuita.

Deca pokojniva.

Troje dece mata pokojniva. Ta najstarejša je trinajset let stara i nosi ime materno: Zdenka ali Žófa. Dečkeca sta menjšiva. Imé njima Máksencij i Ernest. Edna deklička se je pa mrtva narodila.

Što bi mislo, ka ta deca, štera se je na Českom v Chlumec gradi zdržavala i od oče rávno malo pred tem žalostnim dogodkom po brzojavi pozdrav dobila „Pozdrávla i kūšuje vas ajtek“ — právim što bi mislo, ka ta pobožna,

vesela deca tak naglo grata sirota brez oče i brez materé, ka morilna cev v tistom hipi vzeme stariše toj deci, v šterom ona rávno njihove pozdrave veselo prebira!

Moj Bog, kak se pa dá na znánje tem sirotam té strašen vdárec?

Sestra pokojne vojvodinje *Chotek Henriette* grofica je obrvim samo teliko deci povedala, da sta ajta pa mama betežniva, naj idejo v kapelo molit za njiva. Dobra deca boga i dugo prosi lūboga Jezusa za zdrávje svojih starišov. Zatém pa za pár vūr dr. *Stanovsky* domači dūhovnik odkrije deci, da starišam samo Bog lahko pomaga, na smrt sta obá zbolela.

Deklička nato skriči „Mrlá sta; Jaz znam, mrlá sta! Pa se britko začne jokati. Dvá máliva bračeka se pa dol v stolec vdarita i tak nemilo jočeta, da pokojne matere sestre vidioša to žalost omedle i v sobi se táprevrže — rod vküppridoči i slūžbeniki pa tužno i jočič, z krčenim srcom gledajo zapūščenost treh novih sirot na tom širokom sveti.

Mrtva tela v Beč správiyo.

Redarstvo je zasledilo ka mrtva tela tūdi namenijo v zrak pūstiti, zato so jihva po morji pelali v Beč. V Sarajevi so mrtva tela blagoslovili, na vlak položili, šteri jihva odpelao do pristanišča v Metkovič. Gda so trūge na vlak položene, je 24 štúkov zagr-melo. Iz Metkoviča so pelali mrtveca po reki Narenta do morja na „Dalmat“ jachti, iz šteroga so na vojno ladjo „Viribus unitis“ jihva položili. Po celoj poti so vsešérom čarne zastave razobešene bile, lūdstvo pa z dūhovniki čakalo i molilo kre pokojniva. Mrtveca nosečo ladjo je pét drugih ladj sprevájalo. Tak so prišli v Trst, kje se je pokojni dostakrat obrno. Tū so mrtveca pá blagoslovili. Trst je vse

plavao od črnih zastav. Ljudstvo je go-loglavno i tužno] pozdravilo škrinji.

Vence so zasebni vagoni pelali za trügoma.

V Ljubljani so krščanski delavci posebno krasen venec ponudili grofi mrtva tela sprevájajočemi, ki njim je jóčič odgovoro „Vi slonvenci znate, koga ste zgúbili.“

V Gráci so znova blagoslovili po ljubljanskem blagoslovi mrtva tela

V Beč prideč je teliko naroda privrelo mrtvece gledat, da je ne mogoče bilo vsakomi do trüg priti. Obstáti je tak nišče ne meo pri trügaj, samo mino iti; pa še tak so jezeri ostali, ki so ne mogli priti k njima.

Zvünski kral, nieden ne prišo na spévod. Našemi staromi krali so nej ščeli na ter biti. Čednej je pa tudi za-to to bilo, ár bi se znala med sme-čenim ljudstvom páli kákša nešreča zgoditi.

Pri sprevodi je nazoči bio naš štári kral, novi trononaslednik z ženov, nadvojvodi i nadvojvodinje, nešteti plemenitoši, poslanstvo vogrské pa austrijanske državne zbornice i vogrské protistranke, zastopniki vseh držav skoro ešče prekmorskih. Z Vogrskoga je posebno dosta lúdi bilo na sprevo-di, bio je i naš višesnjih pastir. Pač celo vogrsko je vredno žalúvalo za dobrim, trononaslednikom, ki je rad meo vogre, če-ravno so niki to tajili i od Pešta do zadnje vesničke vsepovsod z polrtim srcem so objokávali ki niso mogli na spré-vod, dobroga vojvodo. Novi trono-naslednik je posebno britko jokao pri pokopi. Kak ne bi? Morebit je tá strašna smrt ne opominanje za njega, ka on tudi tak zná obhoditi?

Večer so mrtva tela na kolodvor spravili, ešče ednok blagoslovili i od-pelali v *Artstetten*, kje je družinska grobnica. V petek, 3-ga po polnoči ob

polednoj je vlak mrtveca pripelao do kolodvora tam odnet pa 2 kola z štira-mi čarnimi konji prek Dunaja na brodi šteroga je sam lastnik baron Tinti ravnao. Predpoldnom je bila me-ša i po meši zadnji blagoslov i okoli poldnéva stalen Trügi sta bilé srebr-nozlative. Vencov je prišlo 1200 pokop. Zvün stároga krála so kotrige kraleske rodbine pod vodstvom trononaslednika novoga vsé prišle na té zadnji sprevod túdi.

Troje sirotinske decé žalost pa popisati, kda je mrtvoga očo i mater zaglednola, je pa pero ne mogoče po-pisati, tú se je samo jokati mogoče. To so delale tudi vojvodinje, kda so deco skúšúvale.

Pokopaniva sta. Naj počivata več-no v mirii tú do gorstanenja, kde sta letos do časa ščela samo prebivati.

Pokoj večni njima darúj Gospod!

Pobožnost pokojnoga trononas-lednika i njegove žené.

Šérom sveta je bilo znana tá. Je bio doma, ali na poti pokojni, vsikdar je bio, vsaki dén pri svetoi meši. Žena ravno tak. Spoved sta opravila vsaki mesec, obhajilo več-krát. Poste je ta plemenita i svetla družina jako vestno držala. V toj hiši se je posten den i v pétek, kda maticérkev to ne dovoli, ne dalo meso na stol. — Prigodilo se je, da je en pétek nemški casar pohodo pokojnoga, ki je luteranske vere, i pokojni niti njemi ne šteo dati tečas mesa, dokeč je od dotične cerkvene oblasti po poniznoj prošnji dovolenja ne dobo.

Zakon pokojniva nema pára na sveti. Tak mirno, lúbavno, složno i pobožno samo svéti zakonski so živeli i živejo vkúp. Dobro je pravila zato deklička pokojniva, kda je za smrt zvedila, ka če bi papa prle mrli, bi jih mama nej preživeli. če pa mama, bi jih papa nej.

V pravo katoličanskoj pobožnosti sta go-jila tudi svojo deco. Lepo nam kaže to guč decé po njidva odhodi v Bosno: Zdaj bom pa vsaki den pri svetoi meši, naj papa i mama se srečno domo vrnéta. Če ne srečno vrnitev na zemelski dom, v nebeski večni dom je pa gotovo sprosila pobožna detinska molitev svo-jim starišom.

Pravičen do vsej narodov

je bio pokojni. To že pobožnost zahteva. Pa izrázo je tudi večkrát, da lúbi vse národi svo-jega bodočega králestva. Ednomi vogrskomi grofi je pokojni pravo, ka do vogri že vidili, kak je on rad má, naj samo prevzeme vlá-danje. Toisto lúbézen do vogrov je odkrivala tudi pokojna vojvodinja v pismah v Karátso-nyi grofice, z šterov je v nájbolšem prijá-telstvu bila.

Ka je slovence posebno lúbo pokojni, vsaki zná. Rávnno na slovence i hrvate se je naslán'ao, naj ž njimi premaga pretinane žele srbov, ki so z svojov politikov prek domovins-kih mej notri do Srbskoga segali i ž njim se združiti ščeli.

Srbi so ga tudi morili.

Ki je bombo lúčo i ki je strelo, obá sta srba i prišla sta z Belgrada. Cela zarota je bila i bi pokojnoga prle ali sledkar vmorili. Cela Bosna je puna bila z takšimi zarotniki, ki so bombe meli k rédi. Ešče so v obednici najšli tri bombe, kje bi slednji obed meo. Pri ednoj samoj ženski so jih pa devét najšli.

Srbi bi radi vse tiste kráje, kje srbi pre-bivajo, pod svojo oblast dobili. To pa če ne z lepa, te z húda. Kákša krivica! Troje drúštvo májo v té namen osnovano, štera želejo proti Austriji — Vogrskomi i proti katoličanskoj veri, štero popolnoma zatreti ščejo, vse posr-biti. Ta nevarna, proti — krščanska drúštva so v

pobožno trononasledniki svojega protivnika vidila, zato so ga bujla. Šteli so i ešče stá-roga králá vmoriti, punt napraviti i v tom ne-nemiri vojsko podignoti i veliko krajino od Austrije i Vogrskoga odrignoti i ksebi prikapóiti. Ali dober Bog nam je ohráno staroga krála, koga naslednik bo:

Karol Franc Jožef.

Té je zdaj trononaslednik. Komaj je 27 let star. Za ženo má Zito pármansko vojvo-dinjo. Odločnoga značaja mož je. Po svojih nogáh hodi. Bog ga naj vodi.

Gda se je te novi trononaslednik králi apoštolskomi predstavio, ga je on kúšno na čeli dvakrat i britko zdehno „Moj Bog, ne dopústi, da bi ešče toga mladoga človeka preživo“.

Zarotniki srbski.

Ki so se zarotili, zaprisegnoli, da trono-naslednika morijo so sledeči: Princip Gavro dijak, Čabrinovič Nedjelko knjigotiskár, Grabes Tifko dijak, Ilič Danlo namenjeni vučitel, Pata-vestra vučitel, Soršič Joko, Varašič Joko, Jegtič Borko časnikarje, Cubrolovič Vaso i Špiriž Mirko dijaka. Vseh deset je že prijétih. Pra-vijo, da so vsi iz Srbskoga bili najeti na to delo, dobili dve žački zlata i potrebne bombe z orožjom. Kda se preiskava dokonča, že bomo natenkoma obvestili naše drage naročnike od teh húdode'nikov.

Glási.

50 komitačov. Pravijo, da je 50 komitačov, to je razbojnikov prislo iz Srbije v Bosno, naj bi hrambo voze, kje so krivci noterzapreti, z bombami v zrak pustili, ka hūdobije ne bi mogli odkriti. Ne je té glás ešče potrjen, ali, voze močna stráža obdá.

Meše za pokojni trononasledniški pár so bilé 6-ga julija v naših cerkvah. V stolnici v Szombathelyi je pa slovesni Requiem grof Mikes Ivan pūšpek že 1-ga opravo. Na njegov žalūjoči brzójáv je sam té novi trononaslednik dao odgovor.

Vtopenik je plavao 4-ga t. m. po Mūri na G.-Bistrica. Ali da je voda velika bila, ne so mogli do njega.

Bogoslovcov je 11 sprejéti v Szombathelysko seminišče. Dva sta slovenca: Godina Ignacij iz D. Bistrice pa Kūhar Rudolf iz Ižekovec.

Vože se je vtrgnolo, kda so na koroškoj Mūri Dūndek Antona i njegovih tivarišov mlin vlekli. Kump je priseo do mlina Lukač Ferenca i njegovih tivarišov, ali v njem bodoči so hitro vōsposkákali i tak se nikša nesreča ne zgodila, samo mlin je malo poskodovani.

Na znánje, Marijini listi za volo betega tiskára kesnej prido. Potrpimo.

Gospodarstvo.

Gnojimo ajdini!

Da se ravno približavle čas, ka bomo sejali ajdino, zato povemo zdaj par reči, kak se more gnojiti ajdini z umetnimi gnojili, ka nam ne bo zaman naš trūd pa stroški.

V našem kraji je ajdina za nas kmete velkoga pomena, pa nam prinaša lepe dohodke. Po nešternih vesnicaj že odnegda delajo ž nje pšeno pa je nosijo na odajo v bližanja mesta. Pa nej samo kaša je dobra ajdinska, nego tudi žganiki pa pogače so jako téčne. Zato je pa vredno, či mo obračali na ajdino kem vekšo skrb.

Ajdina se seja pri nás v strnišče, pa njoj poleg stare navade nišče ne gnoji. Naši gospodarje mislijo, ka je zadosta, či strnišče plitvo podorjejo, tam gor posejajo ajdino pa jo zavlači.

Gde je zemla močna pa ma potrebno hrano, tam nam lepo zraste ajdina. Najdejo se pa njive, z sterih je strmeno silje, pšenica pa žito, potegnolo hrano tak, ka ajdini ne ostane zadosta. Na takših njivaj potom ajdina nemre prinesiti telko pridelka, kak bi čakali. To pa zato, ka zemli menka gnoj. Ajdini pa trbe ravno telko hrane kak pšenici. Skušnje kažejo, ka pšenica na ednom plūgi vzeme z zemle poprek; 52 kil dūšika, 26 kil kalija, 30 kil fosforove kisline. Ajdina pa vzeme; 51 kil dūšika, 53 kil kalija, pa 21 kil fosforove kisline.

S toga vidimo, ka ajdini trbej telko redilnih snovi, kak pšenici, kalija pa šče ednok telko. Zato pa gnojenje z kalijovimi gnojili ma pri ajdini velki hasek. pa ravno tak tudi z fosforovimi gnojili. Fosforove kisline je najmre v našoj zemli že od narave premalo.

Što šče zato pridelati zadosta ajdine, jo more sejati na dobro gnojno zemlo, štera ma v sebi telko redilnih snovi, kelko jih ajdini trbe. Da je pa pri sejanji v strnišče zemla nej povsedi v takšem stani, zato moremo ajdini pred sejanjom pognojiti.

Z živinskim gnojom ajdini gnojiti nema pravoga haska. To pa zato nej, ka ajdina raste hitro, živinski gnoj se pa v zemli samo počasi pretvarja tak, ka se rastline lejko ž njim hranijo. Zavolo toga zroka so pa za ajdino najprimernejša umetna gnojila.

Za dūsik se nam pri ajdini nej trbej jako skrbeti. Z ednim krajom zatoga volo nej, ka se potreben dūsik navadno nahaja v strnišči, z drugim krajom pa tudi zato nej, ka bi nam po dūšičnatom gnojili ajdina preveč velka zrasla, pa bi se tak žmetno dozorila.

Najvažnejša redilna snov, štero moremo ajdini dati, ka nam bogato obrodi, je fosforova kislina. Ta pa more priti na njivo v takšoj obliki, ka jo ajdina zamore povžiti v kratkoj dobi svoje rasti, to je v osmih tjednaj. Ajdini moremo potakšem gnojiti z *superfosfatom*, šteri ma v sebi v vodi raztopno fosforovo kislino.*

Što gnoji ajdini z samim *superfosfatom*, de meo v vugodnom vremeni,

či ne de slane, jako lepi pridelek. Té pridelek de pa šče vekši, či poleg *superfosfata* gnojimo tudi s kalijovim gnojilom, napriliko s kalijovov soljov, z pepelom itd. — Kajnit, kak kaltjovo gnojilo, pri ajdini nej trebe rabiti, zato ka *kajnit* zavolo družítve z klorom *ajdini škodi*.

Priporačamo našim kmetom, naj gnojijo ajdini tak, kak smo tū popisali, zato ka njim bogata ajdinska žetev obilno povrne stroške. Po drugih krajeh so že dosegnoili s takšm gnojenjom jako lepe uspehe.

Imenūvanivi gnojili naj se ravno tiščeč pred sejanjom (nej prlé!) zmešata edna z ovov, pa posejata po zoroj nji; nato se poseja ajdina pa se zavlači. Za vsaki mernik* semena naj se vzeme 25 kil *superfosfata*, pa či gnojimo tudi z kalijovov soljov, te vzememo té 10 kil.

Rudninski *superfosfat* se dobi navadno po 7 koron, kalijova sol pa po 12 koron 100 kil.

* kebeo. korčič. Vrej.

To je tisti stroj

(mašin), z šterim si lahko dosta penez správi ešče tisti kmet, ki samo 2—3 kravi má.

Presvetitve dá

Alfa-Separator R.T.

Budapest, VI., Lomb-utca 11.

* fosforsav po vogrskom. Vrej.